

*****

Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor.
Egyes szám 24 fill.

HONTI LAPOK

*****

Nyilttér sora 40 fill

Hivatalos
és magánhirdetések
árszabás szerint.

Többszöri hirdetés-
nél árengedmény.

*****

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
— IPOLYSÁGON. —

Felelős szerkesztő:
HALÁSZ FERENC.

Megjelen
szombaton reggel.

Katonaság Ipolyságon.

Ipolyság, november 26.

A ma élő nemzedékből már csak kevesen emlékeznek rá, hogy Ipolyság a régi jó időkben katonai helyőrség volt. Régen volt, 42 esztendeje is van annak.

1868-ik évben, mikor a koronázás után a honvédséget szervezték, kapott Ipolyság egy zászlóalj honvédséget, melynek első parancsnoka Nyáry Adolf báró honvédnagy azelőtt Hontvármegye alispánja volt, ki tudvalevőleg tüneményes katonai karriert csinált, melyet mint altábornagy, és József kir. herceg adlátusa és főudvarmestere fejezett be.

Tíz évig, 1868-tól 1878 évig volt katonai helyőrség Ipolyság. Ez idő alatt megfordult itt honvédhuszárság, sőt egy golyószóró üteg is. 1878 évben azonban vége szakadt a katonai dicsőségnek, és Ipolyság megszűnt katonai helyőrség lenni.

Ennek oka pedig egy ma is létező hagyományos honti erény: a közöny, a maradiság volt. Huzódzott a megye és az akkor még igazán falucska Ipolyság, egy megfelelő laktanya építése elől, melyért a katonai kincstár természetesen megfelelő bérösszeget fizetett volna. Mire mégis meggondolták a dolgot, és elhatározták, hogy a vármegye, 60, és Ipolyság 40 százalékban járul hozzá a laktanyához, előállt Ipolyságnak kegyura, de voltaképpen már akkor is nagy, kerékkötője: a rozsnói káptalan, és a kérdés megvalósításának föllebbezésével gáncsot vetett.

Ipolyság ezt a szorongatott helyzetét ürge élelmességgel kihasználta Léva városa. A katonai kincstár rendelkezésére bocsátott a laktanya befogadására alkalmas épületet, ajánlatát a kincstár elfogadta, és a honvédszászlóaljat átköltöztette Lévára. Azóta egy zászlóalj honvédség állandóan Léván állomásozik.

Ne töprengjünk most a fölött, hogy Ipolyság fejlődése ezalatt az elszalasztott 42 esztendő alatt, milyen nagyszerű arányokat öltött volna, ha katonasága megmarad. Mert nem lehetetlen, hogy már a közel jövőben kínálkozó alkalom nyílik arra, hogy Ipolyság a multak mulasztásaiból helyrehozasson valamit.

Léva város intéző körei ugyanis mozgalmat indítottak, ama terv létesítése iránt, hogy a *Hont és Bars vármegye területéről, s a jelenlegi m. kir.*

14. p. honvédkiegészítő kerület egy-részből besorozott honvédség részére egy külön honvéd gyalogezred létesíttessék, s ennek törzse Léván, egy, esetleg két zászlóalj pedig Ipolyságon helyeztessék el.

Léva város képviselőtestületét megragadta ez a fölvetett szép eszme. Polgármestere utján megkereste vármegyénk alispánját, az iránt, hogy vármegyénk, és Ipolyság érdekeltsége vállalna-e részt ennek a tervnek megvalósítása érdekében.

Ipolyság képviselőtestülete legutóbbi közgyűlésében foglalkozott a kérdéssel, és örömmel járult hozzá annak telhető támogatásához. Az ügy előkészítésére, és a szükséges puhatolózásoknak illetékes helyen Léva érdekeltségével karöltve való eszközzésére kebeléből Marek Károly alispán, Berkó István, Csermák Ernő dr. képviselőtestületi tagokat küldte ki, kik csatlakozásra Jankovich Béla dr. orsz. képviselőt is felkértek.

Az eszme így első hallásra szinte utópia, de Ipolyság jövődjé kiépítése érdekében azért annak a kivitele elé torlódo nehézségekkel felvenni a küzdelmet nobilis, dicső vállalkozás lesz.

Ipari és kereskedelmi képzés.

(Két közlemény.)

Írta: Komáromi Ferenc dr.

II.

Mert hasonló feladat hárul a kereskedő és iparos ifjuságra.

Keressék fel ők is néhány évre a külföld ipari és kereskedelmi metropolisokat, ezekben elsőrendű szakismeretekre tesznek szert, megismerkednek a munka kivitelének modernebb eszközeivel és az ott magukba szívott szakismeretet, vállalkozási szellemet áldásosan érvényesíthetik és kamatoztathatják hazájukban. Mindenesetre nagyon előmozdítaná ezen körülményt, ha iskoláink a holtnyelvek helyett az angolt, a franciát tanítanák. Az államnak ezenkívül országszerte ipariskolákat kellene felállítani, hogy ezek révén megadassék iparosainknak a lehetőség arra, hogy a modern szakismereteket vidéken is elsajátíthassák.

Igy válnék azután a magyar iparos és kereskedelmi osztály a nemzeti vagyonosodás valódi forrásává és jelentősége mihamar érvényesülne a nemzetközi forgalomban is.

Ne hagyják a szülők figyelmen kívül, hogy a leghelyesebb és legbiztosabb sikerrel kecsgetető nevelési módszer az, ha a

fiu — ha csak némi hajlama van hozzá — az apja foglalkozását, keresetágát folytatja. Ugyanis apja oldala mellett már fiatalkorában akaratlanul megszerzi a hozzá való érzéket és könnyű szerrel átvevén szülőinek az illető keresetág terén szerzett tapasztalatait, kétségtelen, hogy még nagyobb látókörrel, ügyességgel és hozzáértéssel fogja azt a fiu folytatni, tökéletesíteni és a már otthonról ismert talajon könnyebben és kevesebb fáradsággal fog boldogulni s gyarapítani fogja a családi vagyont és nem felemészteni.

Ilyen nevelési rendszer folytán keletkeztek a középkorban a Hanza városokban európai hírnevű kereskedő és iparos családok, ahol apáról-fiúra szállt a mesterség. Így van ez jelenleg a külföldi államokban.

Ki kell azonban emelnünk, hogy a németek, angolok, franciák, amerikaiak, bár az egész világra kiható ipart és kereskedelmet folytatnak, nemzeti jellegüket mindamelllett sohasem aldozzák fel és büszke mindenik nemzeti mivoltára. — Az angol a német, a francia a saját egyéni érdekével együtt hazája érdekeit és dicsőségét akarja előre vinni.

A magyar iparos és kereskedő is vigye be műhelyébe és üzletébe hazája nemzeti jellegét, juttassa mindenütt kifejezésre, hogy ő a magyar haza munkása és hogy a magyar kereskedő és iparos mindenek felett tisztességes életrevaló, alaposan képzett és hazájában igazán ragaszkodó tagja a társadalomnak.

Gazdasági önállósulási törekvéseinket főleg német elemek gátolják, miért ragaszkodnak tehát kereskedőink annyira német neveikhez. A nev magyarosítás is hazafias kötelesség, különösen az ellenséges érzületű nemzeiségekkel szemben. Ha Ipolyság főúrcáján végig haladunk, bizony sokkal több német és tót cégtábla öltik szemünkbe, mint magyar. — Bár igaz, hogy a kereskedő és iparos nem szívesen változtatja a forgalomban már ismertté vált nevét, de már az újonnan telepedő kereskedő és iparosnak kétségtelenül hazafias kötelessége az, hogy idegen hangzsu nevét magyarrá változtassa s illetve cserélje fel és ezáltal külsőleg is dokumentálja, hogy maunk az iparos és kereskedő mindenekelőtt — magyar.

„Nem elég valaminek lenni, látszani is kell annak” — mondja Rákossy Jenő egyik irodalmi alkotásában s ezalatt folytatja: „Nekem úgy tetszik, hogy minden egyes ember aki idegen hangzsu nevet feleseréli magyarral, e nemzet fennállásának idejét egy-egy generációval megtoldotta.”

Hogy társadalmunk egyre több érdeklődést tanúsít a gazdasági kérdések iránt, abban nagy érdemük van a hírlapoknak

is, amelyekben egyre gyakoribbak a földmivelés, ipar és kereskedelem körébe eső ismertetések. A külföldi napilapok tárcarovata rendszerint ismeretterjesztő tartalmu; ami lapjainknál még mindig kivételesek az ismertetések és napirenden vannak az erőltetett novellák. — Egyik főhivatása a vidéki lapoknak is, hogy a társadalom gondolkozását helyes irányba tereljék, művelődését és egyben gazdasági érzékét is fokozzák.

Az iparos és kereskedő osztály művelődésére, irányítására jótékonyan hatnak az ipartestületek, kereskedelmi társulatok. Ezek egyrészt tömörítik, összetartásra készítik az iparosokat és kereskedőket, másrészt eszmeesere, felolvasások útján a szakismeretek fejlesztésére, és a külföldi ipari és kereskedelmi haladást figyelemmel kísérik hivatottak.

Az ipolysági iparos kör néhány sikeres és összetartásukat szépen dokumentáló estélyt rendezett a tél folyamán; de igen emelte volna ezen estélyek program értékét, ha a kabaré mellé ismeretterjesztő felolvasás szabad előadás is párosult volna. Közeli vagyunk Budapesthez, ha helyi felolvasó nem akad, onnan első rendű az ipari és kereskedelmi élet terén érdemeket szerzett erők hívhatók le.

Az iparos körök, kereskedelmi társulatok által szakkönyvtárak létesítendők, amelyek ifjúságuk tovább képzésére alkalmas anyagot nyújtanak.

Az ipari, kereskedelmi és gazdasági élet fejlesztésére feltétlen ösztönző hatással van, ha időközönként kiállítások is rendeztetnek.

Örvendetes, hogy városunknak nemrég volt része ilyenben és hazafias elismerés illeti azokat, akik ennek létrehozása tekintetében fáradoztak.

Elsőrendű nemzetgazdasági írók által elismert dolog az is, hogy a különféle gazdasági, ipari és kereskedelmi szövetkezetek, — amelyek a kis existenciák anyagi erejét egyesítik, — bár sok esetben az egyéni kereskedelem és ipar szenved általuk — nagy nevelőhatással vannak a nép gazdasági érzékére; az önszegély elvön előmozdítják a kisemberek, alsó osztályok takarékoságát, szorgalmát; az anyag nagyobb mérvű bevásárlása által lehetővé teszik, hogy tagjaik életszükségleteiket olcsóbban fedezhessék és amellet a szövetkezet jövedelmének is részeseivé váljanak. El is vannak terjedve minden nyugati államban és nagy számmal találhatók még Japánban is.

Működésük azonban csak akkor áldásos, ha hozzáértő és önzetlen férfiak vezetik, nincs azonban jogosultságuk ott, ahol e feltételek hiányoznak és mégkevésbé ott, ahol nem a nép gazdasági érdeke, hanem felekezeti türelmetlenség irányítja azokat.

Külföldön már a nők is, jelentékeny teret foglaltak le az ipari és kereskedelmi élet körében. Ha a családi vagyon hiánya bizonytalanná teszi a leány jövőjét és nehezíti férjhezmenetelét az angol, a német társadalom természetesen találja, hogy a nő, vagy otthon folytat valamely neki megfelelő iparágat, avagy a kereskedelmi élet mezején keres alkalmazást, hogy teljesen önmagára utalva is megélhessen. Nem szegény ott a munka a nőre nézve sem.

Hóni viszonyainkat általános elégsé-

lenség jellemzi. A kivándorlás egyre tart; a munkaerő hiánya megdrágította az életviszonyokat és a megélhetés nehézségeit panaszolják a közhivatalnokok, a kereset hiányát a kisiparosok, a lateiner pályák túl vannak zsufolva új boldogulási területre, új jövedelmi forrásokra van szükség. Tekintve, hogy erre a földmivelés beltérjesebbé tétele mellett csak az ipari és kereskedelmi élet terén van kilátás, ezeket fel kell lendíteni, modern színvonalra emelni, a produktív pályákat meg kell kedveltetni az ifjúsággal és a közel jövőben mindjárt több lesz a vállalkozási szellem, több a gyártelep, nagyobb a vagyonosodás, virágzóbb a műipar és válik idővel a földmivelői mellett az ipari és kereskedői osztály is igazi nemzetfentartó tényezővé, amivé Széchenyi István gróf akarta tenni hazánkat, akkor amikor hangos szóval figyelmeztette szunnyadó nemzetét, hogy:

„Gazdasági és ipari művelődés nélkül nemzet szabadlá, hatalmassá és függetlenné nem válhat.“

A T Á R S A S Á G.

Zsur-témák.

(A házasság reformja.)

A férfi: — Írók és társadalomtudósok ujabban annyi oldalról kikezdték a házasság intézményét, hogy lassan-lassan észre vesszük, hogy a házasság jelenlegi formája, berendezése és így a házastársak egymáshoz való viszonya reformálásra szorul.

A nő: — A házasság intézménye a maga őseredeti mivoltában nem szolgál rá a különböző támadásokra. Nem a házasságban, hanem az emberekben van a hiba! Lehet különben, hogy már a házasságot is elrontották. . .

— Csupán annyiban adok Önnek igazat, hogy társadalmi beosztásunk sokféle vonatkozása a házastársi viszony bensőségére kedvezőtlen befolyással van.

— Általánosságban — úgy hiszem — a nő ma is sokkal inkább ragaszkodik a házasság bensőségéhez, mint a férfi. Tőle telhetőleg igyekezik azt ápolni, megvédeni, mert éri, hogy reá nézve ez a házasság boldogságának egyedüli lehetősége. . .

— Látta már Kóbor Tamás. „Egy test, egy lélek“ c darabját?

— Még nem. De miért kéri?

— Mert ezen mély igazságokat tartalmazó darabnak tendenciája épen az, hogy a házasság, vagy legalább is is igen sok házasság boldogtalanságát a testi-lelki bensőség okozza. Az a bensőség, mely leront mindennemű választalat a házastársak között, de egyttal hosszabb ideig tartó megszokás folytán az egymás iránti érdeklődést is lelohasztja, sokszor csaknem kiöli. . .

— A darabnak ezen tendenciája igazságtalan. A házastársak viszonyának bensősége nem válhatik ártalmára a boldogságnak, sőt ellenkezőleg az egymás iránt érzett szerelem, s vonzódás képezheti a házasság egyedüli, erkölcsös alapját. . .

— Nem is a lelki bensőségtől félti Kóbor a házasság boldogságát, hanem a tartózkodásnak megszokás következtében kifejlődő ama hiányán, melyet a ma divó közös-hálószoba rendszer maga után von. . .

— E tekintetben részben igazat adok Kóbornak, anélkül, hogy a darabjában javasolt lakás beosztás helyességét elismerném. . . Azt hiszem, kölcsönösen kívánatos, hogy, a házastársak lehetőleg megőrizzék egymással szemben a tartózkodó, de nem zárkózott magatartást, mely tapintatosan és gyöngéden alkalmazva — bevált tapasztalatok szerint — fokozza és ébren tartja a kölcsönös érdeklődést.

— Nagyon helyes. A tartózkodást egymással szemben, a nemek különbözősénél fogva maga a természet oltja belénk. . . Indokolja az ily magatartást az Ön által érintett célszerűség kérdése is.

— Arra is gondoltam sokszor, lehetetlen, hogy a házasság ténye gondolkozásunkban és érzésünkben akkora változást idézzen elő, hogy kiölje a férfitől való szemérmes tartózkodás érzését, mely egész lelki világunkat betölti. . .

— Azt hiszem, az okos leányok mind így gondolkoznak, s az okos asszonyok mégis másként cselekszenek. Ugy látszik, hogy e probléma megoldásához előbb — *asszonnyá kell lenni*. . .

Várkonyi Viktor.

MOZGÓ FÉNYKÉPEK.

Az első fecske.

Egyik fővárosi újságban találkoztunk a következő apróhirdetéssel:

REPÜLŐGÉP

biplán, legkisebb francia gyártmány, 8 hengeres 80 HP motorral, 2 személyre is használható. teljesen új, családi ügyek miatt eladó. Cim stb.

Megjelent az első fecske! Az első „valódi uraságotól levett“ biplán eladásának hirdetése. A „használt, de jó karban levő“ légi közlekedő eszköz az apró hirdetések között.

Persze első fecskének az apróhirdetést es nem a repülőgépet jeleztük. Mert ha fecske volna miért adná el gazdája? Az egész készség valószínűleg még csak az „ólom madár“ rangjára emelkedhetett. Vagy mit is mondok *emelkedett*. Csak bizonyára *gurult*.

Az sincs kizárva, hogy felemelkedik a levegőbe, vagy két rőfnyire talán megy is egy kört, vagy legalább husz méternyire. Ha meg igazán repül, akkor inkább zuhan. És megjelenik róla a sztereotip riport, mely szerint a gépmadár izzé-porrá törött, a jeles pilótának azonban szerencsére, kisebb (esetleg nagyobb) zuzódásokon kívül, baja nem esett, azonban. . . és itt következik a fontos „azonban“. A gépet rövid időn belül helyreállítják és a repülőkíséletek folytatódnak. Így szólna a hirdetés.

És ebben vagyon a dolognak komoly oldala. A balsikerektől el nem csüggedő emberi elme lankadatlan, újabb törekvése, erőszakos munkája a természet hatalmai ellen. Amely harcból az ember fog győzedelmesen kikerülni. Le fogja győzni eddigi tehetetlensége határait. Tudomány és kultúra és önfeláldozó vértanuság meghozza a maga gyümölcsét. Az ember a levegőn is fog uralkodni, a haladás ezen foka új életvisz nyokat fog teremteni, új eszméket előidézni.

És már itt van az idők jele. Az apróhirdetés eladó biplánról.

Láttuk a magas kerekű biciklit végig gurulni az utcán, nem kevésbé remegve, mint a rajta ülő és hirdették nemsokára az újság utolsó oldalán. Láttuk az első automobilt elakadni uton-utfélen és csodálkozva olvastuk róla, hogy gazdája: „elutazás miatt“ eladja (Persze mert rajta utaznia nem lehetett.) És ma mindkettőből hatalmas közlekedési eszköz fejlődött, új iparágakat teremtettek, termelők, munkások, iparosok és kereskedők ezrei keresik meg csak előállításukkal kenyerüket. El sem tudjuk ma kép-

zelní utáinkat e gépek nélkül, melyek kenyeret adnak és élvezetet szereznek

És el fog következni az idő, mikor már csakugyan lehet apróhirdetések útján is venni repülőgépet.

Olyat is, mely nem gurul, de repül, nem zuhan, hanem száll.

Visz bennünket előre a lég útján és visz előre a haladás eszméiben, az emberiség nagy céljai felé . .

Gálósi Soma.

A hétről.

— november 25]

Sisa Pista.

(Egy híres honti betyár halála.)

A régi betyárvilág egy nem utolsó sarja halt el minap *Benkó István* személyében *Bernecén*.

A nép őt Sisa Pista bácsinak hívta és a többi futóbetyár módjára szerette a saját népét és nem csak hogy nem bántotta annak javait, de módja szerint segítette a szegényebb sorsúakat. Különben ez a karakter a magyar betyárnak ősi jellemvonása volt, ez hozta őt közel a néphez és minden betyárnak meg voltak a maga hívei a kik elrejtették őt a zsoldár szeméi elől és elitták bőségesen étellel úgy őt mint társait. Nem így volt azonban a gazdagoknál, mert ezek még imádságukban is befoglalták, annak idején, hogy „ments meg uram Sisa Pistától és társaitól!”

Származásra nézve hontmegyei volt, *Ipolyszalkán* született. Már kis gyermek korában meg volt benne a betyár virtus, a mit legjobban megvilágít azon körülmény hogy 6 éves korában ellopta a csárdás hizott ludját minek fejében az akkori pandur káplár elverte, a mit a kis Benkó Pista nagyon szívére vett és megígérte hogy a mint megnől vissza adja a kölcsönt a mit be is váltott, mert 12 éves korában agyonütötte a pandur káplárt. Innét kezdődik zaklatott élete s rövidesen három vármegye erdségének ő lett a királya, és a gazdag emberek réme.

Leginkább Hont, Nógrád, és Pestvármegyékben szeretett tanyázni, a hol egy második Rózsa Sándor volt ugy vakmerőség, mint pedig délceg volta tekintetében. Ez utóbbinak köszönhetette, hogy sok kis lány lopódzott annak idején szürkületkor a kert alá lesni a délceg betyárt, Sisa Pistát az ő nótáját dalolva:

Sisa Pista híres legény
Nem valami pipogya.
Jó a szíve és nem gonosz,
Csak a sorsa mostoha
Réz fokosa istencsapás,
Két szemének a sugara,
Az égbéli villámlás.

Ez a nóta zengett erdőn, mezőn, Sisa Pista betyárkodása idejében a 60-as években.

A kormány öt évek hosszu során üldöztette zsandáiraival, de Sisa Pista a legnagyobb veszély idején úgy eltűnt mint a kámfor s róla is azt mondták, hogy a golyó nem fogja. Végre árulás folytán elfogták és örökös fogságba Illavába vitték ahonnan csak mintegy 20 éve mulva szabadult ki királyi kegyelem folytán, — öregén.

Első dolga volt, mint maga elbeszélte, hogy a honti erdségben egy odvas vén tölgyben elrejtett kíneseit felkeresse és aztán nyugodtan élhesse még hátralévő napjait. Azonban a nemezis úgy hozta magával, hogy 25 évig tartó börtönbe léte alkalmával ezen lábas erdőt a fejsze kiirtotta és Sisa bá' az ő kíneseinek már csak hült helyét találta.

Azt mondják, hogy a betyárból lesz a jó zsandár, így lett ő belőle a vadorzók réme Zubovich Fedornál majd Berchtold grófok vadőre Nagyorosziban. Végül Szokoly Alajos a bernecei vadonban alkalmazta vadőrének a hol ő derekasan megállotta helyét.

Többször megfordult ily minőségében Ipolyságon és igen imponáló öreg erdsz külsővel bírt. Nagy tagbaszakadt ember volt és szófukar. Különösen a multról nem szeretett beszélni, röstellette az öreg.

Különösen szelid külsejű ember volt, főként szeméi árultak el nagy szelidséget. Hát bizony, ki őt nem ismerte, sose sejtette volna benne Sisa Pistát.

Annyi viszontagság után végre letért erről a rögös útról, elment a köznyába pihenni ott most már nyugodtsága leend, mert ott a zsandár is csak olyan köznapi halandó, — mint a többi.

Sipéki Miklós.

A főtéri csatorna.

Akik meleg nyári estéken a főtéren szoktak sétálni, sokat szidták az előljáróságot azért a kellemesnek éppen nem mondható illatért, ami a főtéren megütötte az orrukat. Pedig ennek nem is az előljáróság hanem az a földalatti csatorna volt az oka, amely a Marisan-féle háztól kezdődőleg a Nagyhíd-utcaán hosszán az Ipolyig vezet és arra volna hivatva, hogy a főtéren összegyűlendő nagymennyiségű esővíz, melyet a Frischer-ház előtti szűk helyen a felszínen evezetni nem lehet, a föld alatt jutassa az Ipolyba.

Valamikor 100 év előtt épüzetet és úgy nem esoda, ha az utóbbi években az agzkori gyengeség jelei mit okoztak rajta: oldalai behorpadtak, bedőltek kövei a víz lefolyását akadályozták, a szennyes víz megpo-hadt benne, szóval kellemetlen és veszélyes volt már az öreg.

Lebontása és új csatorna építése, a jövő év tavaszra volt tervbe véve, az ősz kolera jármia miatt azonban sürgősen hozzá kellett fogni az építéshez.

Az új csatorna a régítől függetlenül, a helyszínen esőmészölt betonból készült 1 méter belvitágossággal terjedni fog a főtérrel és ott a szardsgáz, hogy a rajta esetleg áthaladó 20000 kilogramm súlyu gőzeke terhét is bírja.

A Marisan-féle ház előtti rész a csatorna beömlő nyílása, a mely főlé vasbetonból belül üres li detőoszlop jön, a melyen az esetleg képződő gázokat kényen módjára felszívja.

A csatorna torkolatánál az Ipoly partján új támfal és ennek tetején vasbeton korlát készült.

A csatorna újjáépítésével egyidejűleg az fog alakulni a Főtérnek a Lengyel-kávéház előtti hupé-hupás része is.

Az építkezés, dacára a kedvezőtlen időjárásnak és a szűk építési helyről jövő zavaroknak annyira előrehaladt, hogy a nagyvizek már az új csatorna vezethetőek le. Az építést a fagyos időjárás miatt félbe kell szakítani és csak tavasszal lehet folytatni és befejezni.

A csatorna terveit *Hálás Sándor* állam-építészeti mérnök nagy szaktudással készítette, és a munkálatokat is ő vezette.

A jövőre tehát már tiszta lesz a Főtéren a levegő.

— **Wilczek Frigyes gróf dr.** vármegyei főispánja e hét htfőjén és keddjén hivatalos ügyek ellátása vegett székelyen időzött.

— **Küldöttség a főispánnal.** Ipolyság képviselőtestülete legutóbbi közgyűléséből küldöttség útján fejezte ki háláját Wilczek Frigyes gróf dr. főispánnak a középiskola ügyében kifejtett eredményes közbenjárásért, egyben pedig felkérte, hogy a leégett postatérken létesítendő bérpalota ügyében illetékes helyeken közbenjárjon. A küldöttséget, melynek tagjai Berkó István vezetése alatt Eggenhoffer Lipót, Herecegh Vince és Wilhelm Károly dr. voltak, a főispán kedden fogadta. Berkó István a főispánhoz a következő beszédet intézte:

„Ipolyság nagyközség közönsége nevében, annak megbízásából jelentünk meg Méltóságod előtt, hogy hálás köszönetünket nyilvánítsuk a középiskola létesítése körül kifejtett odaadó tevékenysége ért. — Őszintén szólva Méltóságod terelte az iskola ügyét helyes mederbe, Méltóságod befolyása az, hogy a közoktatási-kormány is már nyilvánosan, tehát kötelezőleg nyilatkozott az építendő iskoláról.

Ez alkalommal felkérjük Méltóságodat, hogy ügyeinket továbbra jóakaratu támogatásban részesítse, kérjük, hogy a nagyközség újabb tervét, a pósta- és adóhivatal számára felépítendő díszes épület létesítésében, az illető hatóságoknál szives támogatásában részesíteni méltóztassék.”

A főispán válaszában szerényen elhárította magától azokat a kétségtelen érdemeket, melyekből a középiskola elérése körül őt kétségtelenül a legnagyobb rész illeti meg. Ő, ugymond, csak közvetítője, és közbenjárója volt ama jogos kivánalmaknak, melyek a vármegyét és Ipolyságot e kérdésben megillették, s melyért ezek annyit áldoztak. Kijelentette a főispán végül, hogy mint eddig, ugy ezután is állásából kifolyólag bármilyen köz-kérdésben a legkészségebben a közönség rendelkezésére áll.

— **Konkoly I. Sándor dr. az O. M. G. E. segédtitkára.** *Konkoly Thege Sándor dr.*, *Konkoly Thege Sándor* hontszántói földbirtokos fiát, ki középiskolai, egyetemi, és gazdasági akadémiai tanulmányait kintüntetessé végezte, és jogtudori oklevelét is kitüntetéssel szerezte meg, a debreceni m. kir. gazdasági akadémia nemrég asszisztensévé választotta meg. A fényes karriernek elibe néző nagytehetségű fiatal embert most az Országos Magyar Gazdasági Egyesület e hó 15-én tartott gyűlésén segédtitkárává választotta meg. Sic itur ad astra!

Uj tanítóképző Selmecbányán. A selmecbányai ág. hitv. evang. egyház elhatározta, hogy tanítóképző intézetet épít és erre 80 ezer koronát szavazott meg.

— **Hivatalvizsgálat.** *Medits Károly* pénzügyminiszteri titkár múlt héten vizsgálta meg az ipolysági kir. adóhivatal ügy- és pénzkezelését

— **A vásártér parcellázása.** Szakértő körökből közlök velünk a következőket:

Az ipolysági vásártér parcellázásáról a város közönsége körében az a töves vélemény uralkodik, mintha a parcellázás céljából eszközözlendő kisajátításnak már semmi akadálya nem volna és csupán a város vezetőségén mulik, hogy a kisajátítás és parcellázás meg meg nem indult.

Pedig a dolog lényegesen másképp áll.

Arról, hogy a vásártér magán háztelkekre parcellázás céljából kisajátíttassék, szó sem lehet. A kereskedelemügyi miniszter ez év tavaszán a vármegye közönségéhez intézett leiratában csupán a létesítendő középiskola telke és az ehhez vezető utcák részére helyezi kilátásba a kisajátítás engedélyezését, de ezt is csak akkor lehet kérni, ha a középiskola létesítését a vallás- és közoktatásügyi miniszter engedélyezte és a leajamandó telek kijelölésére a nagyközséget felhívta.

A kisajátítás előmunkálataira a vármegye alispánja megadta ugyan az engedélyt, ezt a miniszterium jóvá is hagyta, de az előmunkálatok is csak akkor kezdhetők meg, ha a középiskolához szükséges telek nagy-

ságára, alakjára és fekvésére nézve a miniszterium feltételei ismeretesek lesznek.

Nyugodtan várhatjuk tehát a közoktatásügyi miniszter leiratát; a telek kisajátítása miatt a középiskola ügye nem fog késedelmet szenvedni.

— **A szegény dedósok felruházása.** Téli idején, mikor a szegény embereknél a nyomor réme bekopogtat, a legszebb irgalmas cselekedet szegény gyermekek felruházása. Az ipolysági kiseddó felügyelő bizottsága, melynek elnöke báti Berkó Istváné, tagjai Csermák Ernőné drné, Himmler Sándorné drné, Kátser Sándorné, Kovács S. Endréné drné, Lipcsey Ervinné drné, Martinovich Istvánné Papp Ábrahámné és Salkovszky Ferencné drné, az idén is erre az irgalmas célra gyűjtést fognak rendezni. Minden szépért és jóért nemesen hevülni tudó közönségünk tiszta szívből szánt adományaival bizonyára lehetővé fogja tenni, hogy a karácsonyfa alatt minden szegény, dedós gyermekünk didergő testcskéjére meleg téli ruhát kaphasson.

A magyar nyelv a népiskolában. A hivatalos lap legutóbbi száma Zichy János gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletét közli valamennyi egyházi főhatósághoz és valamennyi kir. tanfelügyelőhöz. A rendelethez tantervet mellékel a miniszter a magyar nyelv, a számolás, a hazai földrajz és történelem, továbbá a polgári jogok és kötelességek tanításáról az államsegélyt élvező nem magyar tanítási nyelvű községi és hitfelekezeti elemi népiskolák számára. A tantervben a miniszter a nyelvtanítás célját így jelöli meg: *A magyar nyelvtanítás a nem magyar tanítási nyelvű népiskolában az, hogy a nem magyar anyanyelvű gyermekek a népiskolában a magyar nyelvet anyanyira megtanulhassák, hogy a IV. évfolyam bevégeztével gondolataikat magyarul élőszóban és írásban érthetően ki tudja fejezni.* E cél elérését a közvetlen módszer segítségével akarja biztosítani a tanterv: magyar beszélgetéssel, magyar olvasmánnyal, magyar írásbeli dolgozatokkal és magyar nyelven vezetett iskolai foglalkoztatással és játékkal. A polgári jogok és kötelességek tanításának célja a tanterv szerint az, hogy a tanulókat értelmi fejlettségükhöz mérten az állami élet intézményeivel és alkotmányunk alaptörvényeivel megismertesse, lelkükben a törvény tiszteletét meggyökereztesse, a nemzeti érzést ápolja s őket rávegye, hogy majdan polgári jogaikkal bánni tudjanak és polgári kötelességeiket a maguk és az országosság érdekében hiven teljesítsék. A tanítás a földrajz és történelem körében szerzett ismeretekhez kapcsolódik s azokat szükség szerint összefoglalja és a célban kitűzött követelményeknek megfelelően kiegészíti. A miniszternek az egyházi főhatóságokhoz és a tanfelügyelőkhöz intézett rendelete szerint a tantervtől való eltérés, vagy az óraszám csökkentése ha az a tanító mulasztására, szabad elhatározására vezethető vissza; a tanítóval szemben fegyelmi vétség tényálladékát alapítja meg. A rendelet az egyházi főhatóságoknak kötelességévé teszi, hogy a tanterv lelkiismeretes alkalmazása érdekében közreműködjenek és ezzel gyarapítsák a nemzeti

kulturát. A tanterv már a mostani iskolaévben kötelező és végrehajtásának számonkérése a tanfelügyelők dolga, kötelessége.

— **A pénzügy köréből.** A pénzügyminiszter Fejes Antal ipolysági adóhivatali segéde a X. fizetési osztályban való meghagyása mellett, a korponai adóhivatalhoz ellenőrré és Pauliny Géza szepesófalu adóhivatali gyakornokot a XI. fizetési osztályba ideiglenes minőségű adóhivatali tiszté az ipolysági kir. adóhivatalhoz kinevezte.

— **A zsidók és a magyarok ellen.** — A „Slovenské Ludové Noviny“ 24. számában egy zagyvalék cikk jelent meg, melyben a fogyasztási szövetkezetekkel kapcsolatban ez a felhívás foglaltatik: *„Ne adjátok oda pénzeteket a zsidóknak és a magyaroknak! Vigyétek a mi embereinkhez stb.“* A cikk az után rosszalását fejezi ki azon, hogy a tót vezérek a tót nép közvagyonosodását nem helyes taktikával igyekeznek előbbre vinni. Ugyancsak e hasábkon panaszkodik a cikkíró az, hogy a tót népek két nagy átká van. Az alkoholizmus és a rossz vezetők. Az első mindenesetre jellemző a pánszláv lapok által annyit felhánytorgatott „tót kulturára“. A második ok azt mutatja, hogy a tót nemzetiségek már maguk is kezdenek megundorodni vezetőik önös célu mahinációitól.

— **Adomány a tüzoltó-egyletnek.** A Trieszti Általános Biztosító Társaság ipolysági főigazgatója, a Winter Sándor és fia cég javaslatára a posta- és táviróhivatal égése alkalmával a lokalizálás körül tanúsított tevékenysége elismeréséül az ipolysági tüzoltó-egyletnek 100 k jutalmat adományozott.

— **Az Állatvédő egyesület közgyűlése.** A „Hontmegyeri Állat- (és madár) védő Egyesület“ e hó 29-én d. u. 3 órakor a vármegyeház kistermében rendes közgyűlést tartja, melynek tárgysora: 1. Választmányi jelentés az egyesület 1910. évi működéséről. 2. Az egyesület 1911. évi költségvetése. 3. Esetleges indítványok.

— **A törvénykezés köréből.** Martinovich István kir. törvényszéki elnök a salmacsbányai kir. járásbíróshoz hivatalosul Vácz György ipolysági törvényszéki napibéres szolgát nevezte ki.

— **A kötelező korona-számitás.** Érdekvépviseleteink ezek óta surgetik a korona-értékben való kötelező számitás elrendelését, mert a forint-érték használata nemcsak megnehezíti a korona-érték végleges alkalmazását, hanem állandóan kellemetlen félreértésekre, sőt megtevesztésekre is vezet. Ugy látszik, hogy e részben végre intézkedés történik, mert hír szerint a kormány legközelebb törvényjavaslatot terjeszt a képviselőház elé a korona-értékben való kötelező számitásról. Hasonló törvényt Ausztriában már életbe léptették.

— **Adomány.** Jankovich Béla dr. országgyűlési képviselő 5 koronát küldött a Szanatorium Egyesület céljaira, a melyet ezuton is igaz köszönettel nyugtáz a vezetőség.

— **Tájékoztató jogi vizsgákra készülőeknek.** A napokban hagyta el a sajtót dr. Kertész: Tájékoztató című könyve, mely a kolozsvári jogi vizsgák körülményeiről és

az azok körül felmerült változásokról bő kimerítést nyújt. Az intézet az egyetemi szabályok szerinti legrövidebb idő alatt doktorátushoz juttat, ami a Székelyjavaslat törvénybe lépése előtt nagyon fontos. Szigorlatokra 4—6 hét alatt biztosra előkészít és így a jelölt időt takarít és pénzt, mert az előkészítés díja valóban csekély. Minden szülő saját és fia érdekében cselekszik, ha igénybe veszi a dr. Kertész jogi előkészítő szemináriumot, mely Kolozsvárt, Bartha Miklós-utca 22. sz. alatt van. A most megjelent érdekes tájékoztatót ingyen küldik és minden levélbeli megkeresésre is rögtön választ adnak. Otthon készülőeknek kiválóan bevált rendszer. 3—3.

Miért méreg a dohányzás? Általánosságban mindenki a dohánylevelekből foglalt nikotintartalomnak tulajdonítja a dohányzás káros hatását az emberi szervezetre. Most egy híres orvos, a ki, hogy biztos alapja legyen állításának, magán próbálta ki a nikotin mérgező hatását, érdekes véleményt tesz közzé. Jeckson Andrew doktor, így hívják a híres orvost, a következőket mondja: — Kísérleteim alapján határozottan állítom, hogy az emberi szervezet a napi életben a nikotinnál sokkal mérgezőbb hatású alkaloidokat vesz fel és nagyobb mértékben, mint a nikotin — még sem okoz ezen alkaloidok összege olyan elváltozást, mint azt már kis mértékben élvezett dohányzás is okoz. Viszont rájöttem, hogy a rágó dohány élvezete, a hol természetesen a legtöbb nikotin kerül a szervezetbe — nem okoz soha megközelítőleg sem oly súlyos mérgezési tünetet, mint a dohányzás. Tovább folytattam a kísérletezést és annak eredményeképpen kijelentem, hogy a dohányzásnál előforduló és a nikotinnal tulajdonított mérgező hatást, nem a nikotin, hanem a szivar vagy cigareta és pipa dohánytartalmának, illetőleg a papírhüvely elégésének alkalmával keletkező széndioxid — szén-dioxid — okozza. Ha valami módon sikerülni fog a füstből a széndioxid tartalmát kivonni, úgy a dohányzás mérgező hatása el fog teljesen maradni.

— **Menjünk Ivots Andor fűszer-csemege üzletébe vásárolni,** mert ott minden jót, olcsón, dus választékban lehet beszerezni.

— **Aki jó és olcsó butort akar vásárolni,** forduljon bizalommal Rosenberg Lajos butorkereskedő és kárpitoshoz Ipolyságon Schück ezeltől Winter-féle házban. Állandó raktár mindenféle butor és diványokban. Hitelképes egyének részletre is vásárolhatnak.

— **Az ügyvédi gyakorlat meghosszabbítása.** Minthogy a Székely-féle javaslatból pár hónap múlva törvény lesz, mindazok, akik a törvény életbeléptéig doktorátust nem szereztek, csak két évvel később lehetnek önálló ügyvédek. A kik azt akarják, hogy az új törvény reakció ki ne hasson és így két évet nyirjenek, forduljanak a Dobó dr. jogi szemináriumához (Kolozsvár, Bolyai-u. 3.) melynek segítségével hat hét alatt tehetnek egy szigorlatot. Ez annál is inkább tanácsos, mert a beállott egyetemi rendszerváltozások következtében a szigorlatok anyaga aránytalanul megnagyobbodott. Az intézet kiköleszti tan-

Gümőkór (tüdő)

köhögés, számarköhögés, influenza és a légzőszervek bajainál

az orvosi kar kiváló eredménnyel alkalmazza a

SIROLIN „Roche“-t.

SIROLIN „Roche“-t kellemes íze és kiváló hatása folytán szívesen veszik.

Az összes gyógyszerárakban eredeti SIROLIN „Roche“ csomagolást kérjünk és határozottan utasítsunk vissza minden pótkészítményt.

F. HOFFMANN-LA ROCHE & Co.,
Basel (Svájcz). — Grenzach (Németország).

könyveket helyettesítő, az összes szigorlati kérdéseket felölelő jegyzeteit, melyekből otthon előkészült jelöltek rövid rekaptuláló kurzus során készíti elő. A „Jogi vizsgák letétele” című most megjelent könyvet díjmentesen megküldi.

— **Az ezerforintos végnapjai.** Az osztrák magyar bank 1882. szeptember elsején bocsátotta közre tartalmas bankjegyeinek egyik legkiválóbbját, az ezerforintosot. Ez a bankó a közbejött koronaszámítás folytán 1904. december utolsó napjától kezdve mint fizetési eszköz megszűnt s attól kezdve csak mint olyan érték szerepel, amely kétezzer koronára beváltható. Ilyetén szereplése azonban már csak 1910. december 31-ik napjáig tart, mert azontul teljesen értéktelen lesz. Ettől az időtől kezdve csakis mint régiség, vagy emlék jöhet számba. Azok tehát, akiknek véletlenül ilyen ezerforintosaik vannak a fiókjukban, igen bölcsen teszik, ha előszedik és beváltják. Ezeknek az ezres bankóknak a megszűnésével az osztrák-magyar banknak forint értékben kibocsátott bankjegyei a múlt emlékei közé fognak tartozni s nem lesz olyan halandó, aki a forintot bankjegy alakjában szurhassa ki. Magmarad azonban az ezüstofforint, utolsó mohikánjaként a régi pénznemeknek. Igen hihető azonban, hogy ez sem sokáig élvezi a dicsőséget és hogy ez is koronává válik, aminthogy már egyesek most is kétkoronásnak nevezik. A forintos bankjegyek és forintos ezüstpénzek eltűnésével csakis aranyban lehet forintról beszélni, mert hiszen a tiz, illetve husz frank értékű négy- és nyolcforintos aranyak még mindig forgalomban maradnak. Ezeket az aranyakat a nagyobb fantáziával bírók magyar napoleonidórnokoknak is hívják, eltekintve Ferenc Józsefnek rajta levő képétől.

— **Érdekes lapunk mai számában** a „Szerencse hirdmény” című hirdetés Heckscher Sámuel seniortól Hamburg. E cég a nálunk nyert sok nyereséget által oly jó hirnevet szerzett magának, hogy nem mulaszthatjuk el a t. előfizetőinket a mai hirdetésére figyelmüket felhívni.

— **Költőzködés.** (Párbeszéd.) Hová hurcolkodtok Misi?

Esterházára.

Mi a csudának oda?

Ott terem az Esterházy cognac.

Csacsi, hiszen az nem terem, azt Pesten gyártják!

Hát akkor Pestre hurcolkodunk.

— **Szülők, kik szeretik gyermekeiket** név, születésnapj vagy karácsonyi ajándékul könyvvel lepjék meg s ez által elérik azt, hogy gyermekük szórakozva tanul, szívét, lelkét nemesíti intelligenciája növekszik. Erre legalkalmasabbak Verne Gyula művei, melyek más hasznos és szórakoztató könyvekkel, szakács, cukrászati stb. együtt igen szép kiállításban díszkötéssel ellátva, a legjutányosabban Neumann Jakab könyvnyomdatulajdonos és könyvkereskedőnél kaphatók Ipolyságon.

— **Gyógyi gyógyvíz.** A magyar természetes ásványvizek között jelentékeny helyet foglal el a **gyógyi gyógy és borvíz.** Ezen nagyon értékes alkalikus sulfátos víz kitűnő hatása: emésztési zavarok, gyomorsavanyúság, gyomorégés és elhízottságnál, első sorban azonban bélrenyheségnél, mint kiváló Carminatívum szerepel. A benne előforduló alkáliák nyálka oldatként hatnak a légző szervek hurutjainál és a dus lithium tartalom vése

bajoknál van igen jó hatással. Kapható Ipolyságon Mangold Mór utódánál. Vidéki megrendelések Kutkezelő. é. Gyügyre intézendők

Bélyegzőket pecsétnyomokat fametszeteket sárgaréz, ajtó, és címtáblákat, számozó gépeket és minden e nemhez tartozó munkát az árjegyzék szerinti árból 15 százalék árendeménnyel szállít Neumann Jakab könyvnyomda-, és könyvkötészet tulajdonos és papirkereskedő Ipolyságon.

IRODALOM ÉS ZENE.

— **A „Vasárnapi Ujság”** november 20-iki számának legnagyobb közleménye a Múcsarnok téli kiállítását mutatja be nagyszámu szép képben. A többi képes közlemények: a nagybányai új színház, a párisi Café de Paris (a hol a Concourt-akadémia ülésezik), Jeanne d'Arc szülőhelye, a György barát operai előadása, a keleti kereskedelmi akadémia, a tordai gazdasági iskola, az argentinai kiállítás. Szépirodalmi olvasmányok: Móricz Zsigmond regénye, Ady Endre és Lányi Sarolta versei, Neera olaszról fordított regénye. Egyéb közlemények: Farkas Zoltán cikke a Múcsarnok kiállításáról, cikk Cookról és más híres világeszalókról, a jubiláló Nemes Antal budavári piébános arcképe, egy elmés új francia gyermekjáték, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre négy korona, a „Világkrónika”-val együtt négy korona 80 fill. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., ker., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

— **A sétáló torony.** Nemcsak mulattatja a gyermekeket mesével, történettel, verssel, tréfával Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, a Jó Pajtás, hanem tanulságot is szolgál nekik az ismeretek minden köreiből, különösen a gyakorlati életben legszükségesebb természettudományokból. Így például legújabb számában érdekes meseformában el van mondva, hogy tolják el helyükből a nagy épületeket. Ugyanez a szám közli még Abrányi Emil versét, Mesemondó bácsi meséjét a siposkáról Dörmögő Dömötör kalandjait a fogorvosnál Sebők Zsigmondtól, Peske Géza szép képét, Elek nagyapó kis meséjét, Lampért Géza vidám történetét, Zsiga bácsi tarka tréfáját, Benedek Elek regényét, a Kis Krónika rovatban képeket a legutóbbi napok eseményeiről, a rejtvényeket, szerkesztői tüzeneteket stb. A Jó Pajtás előfizetési árai: egész évre 10 K. fél-évre 5 K. negyedévre 2 K. 50. Előfizetési pénzek V. Egyetem-utca 4. szám alá küldendők.

— **A „Felvidéki Ór”** c. politikai és gazdasági szemle november 16-iki száma a következő érdekes és gazdag tartalommal jelent meg: Cikkek: Miben áll a magyarság (Bercik Árpád), — a felvidék megmagyarosításának közgazdasági tényezői (Pajzs Árpád), — a prágai janosik. — Rovatok. Tollhegyről: Nemzetiségek kongresszusa egy tót őrszemről. — Nemzetiségi középiskolák. — Tót szellem és fantázia. — Az Ór: Hírek — Tudósítások — Lapszemle. — A magyarságot: Kultúregyleti és egyéb közlemények. — Kivándorlás. — Közgazdaság. — „Felvidéki Ór” az egyedüli ujság, amely pusztán a nemzetiségi kérdéssel behatóan foglalkozik. Megjelenik minden hónap 16-án Losoncon. Szerkesztőségének tagjai: Főszerkesztő Török Zoltán, Szerkesztő: Steier Lajos. Felelős szerkesztő és laptulajdonos: Herczegh Jenő. Előfizetési ára egy évre 10 korona.

— „Ország-Világ.” Váradi Antal dr. és Falk Zsigmond kitűnő lapja, az „Ország-Világ” e heti (47-ik) száma a szokott bő és válogatott tartalommal jelent meg. Falk Zsigmond dr. igen érdekes cikkben értekezik Bécs színházairól. Külön cikk emlékezik meg a keleti kereskedelmi akadémia jubileumáról. Grazia Deledda olasz novellája Balla Ignác

fordításában. Bányász László cikke a Múcsarnok téli tárlatairól, Pártos Szilárd verse, Pogány J. Béla és Szigeti József regényei egészítik ki a szövegrészt. Utóbbi regény e számban véget ér. A szebbnél-szebb képek nagy seregéből kiemeljük Napoleon Viktor herceg és Klementina királyi hercegnő arcképét, a velencei Wagner-emléktáblát, a keleti kereskedelmi akadémia épületét és tanári karát ábrázoló képeket. Azonkívül Beethoven hallóeszközeit ábrázoló kép, a Napoleon Viktor birtokában levő Napoleon-emlékek hét csoportképe, egész sereg arckép a bécsi színevilágból, továbbá Rékai Nándor, Tardos Viktor, Lenár Ferenc, Kozma Gyula, Peterdy Lajos stb. arcképei díszítik az „Ország-Világ” e heti számát. Az Ország-Világ kiadóhivatala (Budapest, V. Hold utca 7.) kívánatra ingyen küld mutatványszámot. A lap előfizetési ára: Egész évre 16 korona, félévre 8 korona, negyedévre 4 korona.

NYILTTÉR.

(E rovat közleményeiért nem felel a szerkesztő.)

Nyilatkozat.

Ipolyság nagyközség kárára történt tüzeset folytán a **Trieszti Általános Biztosító Társaság** a *kárbecslését* az ipolysági főügynökség közbenjárásával a *legnagyobb méltányossággal* teljes megelégedésre eszközölte.

Ipolyság, 1910. november 24.

Pál István
bíró.

Herczeg Vince
jegyző.

Köszönetnyilvánítás.

Az itteni postahivatalnál f. hó 14-én történt tüzeset alkalmából a **Trieszti Általános Biztosító Társulat** Winter Sándor és fia i polysági képviselőségük útján a *tüzzoltósági egyletnek 100 korona jutalmat utalványozott*, melyért fogadja nevezett társulat hálás köszönetünket.

Ipolyság, 1910. november 24.

Cserven János
tüzzoltóparancsnok.

Gyermekjáték
a Schicht szappannal való mosás,
mert egyszer tisztít és fehérít is,
s meglakait minden faradságot
és megerőltetést!

Kifogástalan szabás! **Csepreghy István férfi szabó üzlete** **Ismert elsőrangú kiállítás!**
IPOLYSÁGON (Ujváros) Vasuti ut.

Megérkeztek a legújabb őszi és téli divat-kelmék.
Nagy választék bel- és külföldi gyapjú kelmékben valamint angol különlegességekben. A legújabb divat vagy egyéni ízlés szerint készülnek téli kabátok, felöltők, átlósítók, és minden a szakmában előforduló munkák.

A szabásnál a test formája és a kényelem következményeire nagy gondot fordítok.

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri: —12

CSEPREGHY ISTVÁN férfi szabó, szabászati akadémiát végzett szabómester.

Magyarázat.

Hogy mennyire köztudomása a közönségnek az a tény, hogy

kolerajárvány veszélyének esetén a tisztaság mellett legjobb óvszer az Esterházy-Cognac

annak legjobb bizonyítéka a rendkívüli fogyasztás.

Hivatalosan, közjegyzőileg meg van állapítva, hogy az Esterházy cognac-gyár két Egrot-féle főzőkészüléke

1,752.000 liter bor termelő képességet foglal magában.

Ez az óriási szám, legjobb bizonyítéka annak, hogy a közönség tudja, mivel védekeznek a

kolera ellen.

Ez a magyarzata a rendkívüli nagy fogyasztásnak.

Az Esterházy-cognac mindenütt kapható.

Központi irodája:

Budapest, V., Csáky-utca 14.

Belföldi, hazai új
BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG,
mely az összes régi, új és
legújabb

:: biztosítási ágazatokat ::
közvetlenül és közvetve műveli, megbízható, tevékeny, jó üzletszerző
főügynököt keres.

Kimerítő, írásbeli ajánlatok
„Összes biztosítási ágazatok”
alatt Eckstein Bernat hirdetés
irodájába, Budapest VII.
kerület, Erzsébet-körut 37.
szám alá küldendők.

1-3

Császárfürdő Budapesten. Nyár és téli gyógyhely a magyar Irgalmas rend tulajdona. Első. angu kénes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapmedence- és kádfürdők, melyek kiváló gyógyhatással használtatnak az összes reumatikus- és idegbántalmaknál. **Uszodák** hőlég-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők Ivó- és belélegzési-kúra. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az Igazgatóság

Van szerencsém a helybeli és vidék könyvkedvelő közönség b. figyelmét

ujabb gépekkel felszerelt könyvkötészetemre felhívni: aminek folytán abban a helyzetben vagyok, hogy a legszebb kivitelű egy egyszerű valamint

diszkötéseket (valódi műaranyozás és műmárványozással) kifogástalanul s **jutányosan** készítek.

Szenzációs

kedvezmény

gyanánt

minden 10-ik kötet **ingyen!!**

Remek kivitelű plusz díszműcikk munkák készítése!

A n. é. közönség b. megrendeléseit tisztelettel kéri

NEUMANN JAKAB

könyvnyomda és könyvkötészet tulajdonos
IPOLYSÁGON.

651. 1910. vhtó. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végreh. az 1881 évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a vámosmikolai kir. járásbírósnak 1910 évi V. 47. és 48. számú végzése következtében Dr. Sommer Mór ügyvéd által képviselt Kohn Áron javára l. 400 K. II. 125 K. jár. erejéig 1910. évi február hó 5-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 650 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: ló és szekerek nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a vámosmikolai kir. járásbírósnak 1910. évi V. 47. 8. számú végzése folytán l. 400 kor. II. 125 K. tőkekövetelés, ezek 6 százalékos kamatai, egyharmad százalékos váltódíj és eddig összesen 127 korona 30 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, l. p o l y s á g o n leendő megtartására 1910. évi december hó 2-ik napjának u. o. 4 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Vámosmikolán, 1910. évi november hó 16-ik napján

Ernyei Vilmos kir. bír. végreh.

1028. 1910. vhtó. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az i p o l y s á g i kir. járásbírósnak 1910. évi V. 331. sz. végzése következtében Dr. Vámos Béla ügyvéd által képviselt Hontmegyei Népbank ja-

vára 1450 kor. s jár erejéig 1910. évi november hó 4-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 4000 koronára becsült következő ingóságok, u. m. gőzeséplő és eséplőszekrény nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek az i p o l y s á g i kir. járásbírósnak 1910. évi V. 331. 5. számú végzése folytán 1450 kor. tőkekövetelés ennek 1909. évi okt. hó 2. napától járó 6 százalékos kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 244 korona 32 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, l. e s z e n y ó n leendő megtartására 1910. évi november hó 30-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ipolyságon 1910. évi november hó 14-ik napján.

Németh Emil

kir. bír. végrehajtó.

5767. 1910. tkv. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bíróság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak Pető Ferenc végrehajtást szenvedő ellen 177 k. 77 fillér tőke és jár. hánti végrehajtási ügyében a területén levő Pereszlény község 131 sztjkvben A. I. 1. sor. 54. b. hrsz. a. foglalt ingatlanból Pető Ferencz nevében álló egy fél rész jutalékra 1116. k. az u. o. 210 sztjkvben A. I. 1-2 sorsz. 56 és 135 hrsz. a. felvett ingatlanokból ugyanannak egykötet rész jutalékára 40 kor. az u. o. 204 sztjkvben A. I. 2. sor. 939 hrsz. a. foglalt ingatlanból Pető Ferencz egykötet rész jutalékára 46 kor. és az u. o. 385 sztjkvben A. I. 1. sor. 54. a. hrsz. a. felvett és Pető József és neje Szabó Mária mint dologi adósok nevében álló ház tele részére 800 kor. törvényes becsáron 1910. évi december hó 15-én d. e. 9 órakor Pereszlény község hazán megállapított kikiáltási ár 10 százalékanak bánatpénzül letétele mellett a becsáron alul is kikiáltási ár kétharmadán alul megállapított elárvereztetni.

A vételár az árverés jogerőre emelkedése napjától számított 30, 60, és 90 nap alatt 3 egyenlő részletben 5 százalékos kamattal együtt lefizetendő. A bánatpénzt az utolsó részletbe beszámítja. Az árverési feltételek a bíróságnál mint a fent megjelölt községi előjárásnál megtekinthetők.

Kelt Ipolyság, 1910. évi szeptember hó 9-én. A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság. Oravecz Béla s. k. törvényszéki bír.

A kiadvány hitelűl:

Fehérváry

kir. telekkönyvvezető.

A gyakorlat emberei gyakorlati kísérletek

alaján bizonyítják, hogy a kobányai

száritott hizósertéstrágyával

minden gazdasági növénynél

fényes eredményeket értek el.

Minden gazda kérje saját érdekében ezen szakvéleményeket tartalmazó ismertetéseket árajánlatot, melyeket készséggel küld a

BUDAPEST-KÖBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR
Bosányi, Schetrumpl és T. r. sa cég Budapest, IX., Ulloi-út 21. szám.

Szíves figyelmébe: Minden hirdetéshez új szakvélemény van mellékelve!

az Onoktól vett száritott sertés-
trágyát apru adá alkalmaztam. A
hársal nagyon meg voltam elé-
g. d. , mert a szemfélt desztillátos
volt, és a hozam magyar holdankint
200 kg. szem- és 30 kg. szalma-
terméssel több volt, mint a szem-
szórtos nem trágyázott területen ...
Az Arany nagytrágya, a hársal.
szívesen konstatación a szám
névelen is, hogy az Onok által kü-
ldött száritott sertéstrágya a „Panno-
nia” szövegében kitéve eredmény-
nyel lett felhasználva, nagyon meg-
vagyunk vele elégedve s szük-
séleteinket a jövőben is Onoknál
fogjuk beszerezni „Pannonia” szöveg-
tel. Dzsida pta.

Két egyenlő lakás

külön külön **3 szoba, konyha, éléskamra, pince, szép udvar s kerttel** a vasúthoz közel, a (kórház mellett) azonnal vagy esetleg márciusra kiadó.

Bővebbet levélileg

KOLMAMN MÓR

tulajdonosnál
Drégelypalánk.

Tiszta

akácfamagot,
gyertyánfamagot,
cserimakkot,

bármely mennyiségben és a legmagasabb árban vásárol

Stainer Gyula

csász. és kir. udvari szállító magpergető
2-2 KÖRMEND, (Vas m.)

6250. 1910. tk. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bíróság közzhírré teszi, hogy Herka János végrehajtatók Gúnár Jánosné szül. Krajes Zsuzsanna végrehajtást szenvedő ellen 3092 korona 75 fl. tőke és jár iránti végrehajtási ügyében a területén levő Derzsénye község 133 szíjkevényben 3 A + 1 sor 346 hrsz. a foglalt szántóból Gúnár Jánosné szül. Krajes Zsuzsanna-val illető egynegyed jutalekra 369 kor. becsárban, a derzsényei 270 sz. tjkvben 1A + 3 sor 451 hrsz. alatt foglalt szántóból Gúnár Jánosné szül. Krajes Zsuzsannát illető egytizenketted jutalekra 202 kor. törv. becsárban, a derzsényei 269 sz. szíjkevényben A. l. 1 12 sor 89, 143. a, 205, 365, 411, 546. 594, 640, 707, 781, 797, 863 hrsz.-ok. alatt foglalt rét és szántóból Gúnár Jánosné szül. Krajes Zsuzsannát illető öttenketted jutalekra 345 kor. törvényes becsárban, a derzsényei 269. sz. tjkvben A. l. 1 12 sor 89 b 143 b, 206, 366, 412, 547, 595, 646, 708, 782, 798, 864 hrsz.-ok a. foglalt rét és szántóból Gúnár Jánosné szül. Krajes Zsuzsannát illető öttenketted jutalekra 36 kor. törvényes becsárban, — a derzsényei 269. sz. tjkvben 3. A. + 1 sor 251 hrsz. a. foglalt szántóból Gúnár Jánosné szül. Krajes Zsuzsannát illető öttenketted jutalekra 48 kor. törvényes becsárban a derzsényei 269 sz. tjkvben 3. A. + 2 sor 50 hrsz. alatt foglalt szántóból Gúnár Jánosné szül. Krajes Zsuzsanna-
illető öttenketted jutalekra 43 kor. törv. becsárban 1911. évi január hó 12-én d. e. 10 órakor Derzsénye község házában a megállapított kikiáltási ár 10 százaékának bánatpénzül letétele mellett a becsárban alul is de a kikiáltási ár kétharmadán alul nem fognak elárvereztetni. A derzsényei 270 sz. tjkvben 1066 1859 tkv. sz. végzéssel Herka sz. Libutka Judit javára kebelezett életfogytiglani haszonélvezeti az árverés által nem érintetik.

A vételár az árverés jogerőre emelkedése napjától számított 30, 60, 90, nap alatt 3 egyenlő részben 5 százaék kamatokkal együtt lesz lefizetendő. A bánatpénzt az utolsó részletbe beszámítja. Az árverési feltételek a bíróságnál mint a fent megjelölt községi előjírásnál megtekinthetők.

A kir. törvényszék mint tkvi. hatóság Ipolyság, 1910. évi október hó 10. én Oravecz s. k. kir. törvénzi bíró.

A kiadvány hitelül:
Imrek Kálmán kir. tkvvezető.

Köhdögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy peme- tefű cukorkánál

Vásárlásánál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

6-12

Egy jobb házból való fiut

tanulónak

felveszek

BRACK IGNÁC

vas- és fűszer kereskedő

2-2

Gépészkovácsi állásra

ajánlkozik és **új évtől** bármely percben elfoglalhatja az állást,

Suba János

Honton.

2-2

Védjegy.

Jól jár ha
tudomásul veszi, hogy újabban utánozzák
a valódi

PALMA-KAUCSUK- CZIPÓSAROK

mindenütt ismeretes, jellegzetes dobozait. Az utánzott dobozokban természetesen csak közönséges gumisarkok vannak, jól teszi tehát, ha károsítását megőrzendő, a valódi **Pálma-kaucsuk-czipósarok** minden dobozon látható **védjegyére ügyel!!**

Védjegy.

A régi takarékpénztári épület

első emeleti helyiségei;

6 szoba, konyha, fürdő-szoba

— és mellékhelyiségei —

egészben vagy két részben

azonnal kiadók. Bővebbet

Winter Sándor és fiainál

Legnagyobb nyeremény 600.000 márka.

Szerencse hirdetés.
Első húzás december 15-én

A nyereményekért az állam felelős. vállal.

Meghívó a nyereségrészvételre. Hamburg állam által felelősséget vállalt pénzsorsjátékokra melyekben

9 millió 841,476 márkát

minden bizonnyal nyerni kell. — Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben.

600,000 márka.

illetve:	főnyeremények:
560,000 Márka	300,000 Márka
550,000 "	200,000 "
540,000 "	100,000 "
530,000 "	60,000 "
520,000 "	50,000 "
515,000 "	45,000 "
510,000 "	40,000 "
305,000 "	30,000 "
303,000 "	20,000 "
302,000 "	15,000 "
	10,000 "

stb.

A sorsjáték, mely összesen 7 osztályból áll, 100,000 sorsjegy 484/5 nyereménnyel és 8 főnyereménnyel úgy, hogy közel a sorsjegyek felének nyerni kell. — A nyeremények osztályról-osztályra emelkednek, és pedig az 1 osztály főnyereménye 50,000 korona, a VII. osztályi 600,000 korona.

A sorsjegyek hivatalos ára az 1 osztályban.

Egész sorsjegy 7 korona.	Fél sorsjegy 3,50 korona.	Negyed sorsjegy 1,75 korona.
-----------------------------	------------------------------	---------------------------------

A hivatalos és államcímekkel ellátott sorshuzási terv, melyben a következő osztályok betétei és nyereményei vannak — kívánatra ingyen és bérmentve elküldöm,
Minden résztvevő megkapja a húzás után a sorshuzási listát,
A nyeremények az állam felelőssége mellett kifizetnek, Megrendeléseket kérem legkésőbb december 15-ig beküldeni.

Heckscher Sámuel senr. banküzlet Hamburg 36.

.....Itt elvágandó.....

Megrendelő-levél 1073 sz. **Heckscher Sámuel senr. urnak** banküzlet Hamburg 36.

Küldjön nekem..... (egész sorsjegy á 7 kor. Czim .....
(fél " á 4,50
(negyed " á 1,75

Az összeget küldöm mellékelten postautalványon
" " utánvét mellet elküldöm.

A nem kívánt rész törlendő.

Ipolyvári piaci árak.

Buza 100 kg-éért kor.	21.00—21.50
Rozs	15.50—16.00
Arpa	11.00—12.00
Zab	12.00—12.50
Bab	18.00—18.50
Kukorica	12.50—12.50
Bükköny	18.00—18.20

Szőlő-oltványok,

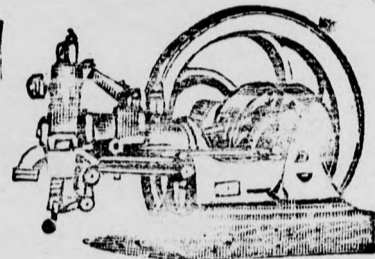
szőlővesszők és finom érmelléki borok beszerzésére legmelegebben ajánljuk a legjobb hírnévnek örvendő

Szücs Sándor Fia szőlőtelepét Biharlőszegen. Képes árjegyzéket tanulságos tartalommal *ingyen és bérmentve*. Ezen árjegyzéknek egyetlen házból sem szabad hiányozni, mert sok mindenkit érdeklő dolgot tartalmaz. Tehát senki el ne mulassza egy levelező lapon kérni.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás.
Több ezer elismerő levél. Készlet: 3 millió.

Drezdai motorgyár r. t.

Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányú Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-motorokat és locomobilokat

valamint szivógázmotorokat **MEGLEPŐ UJDONSÁG!** EGYETEMES GENERATORUNKKAL a tényleges léterő

óránként csak kb. 1 fillérbe kerül. Vezérképviselet:

Gellért Ignác és Társa
Budapest, Teréz-körút 41. : Telefon 12-91
Legmesszebbmenőjótállás. Kedvező fizetési feltételek. 6-26

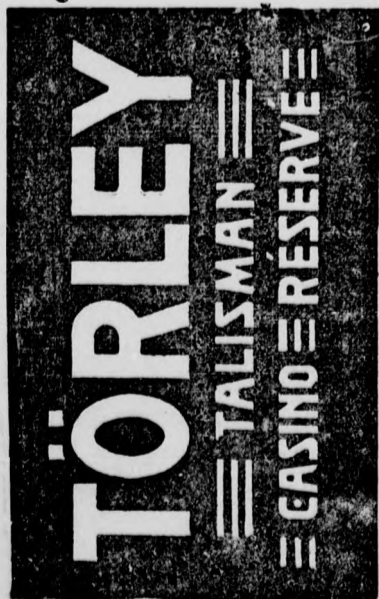
Sürgős megbízásunk van

10.000.000 korona törlesztéses jelzálogkölcsön

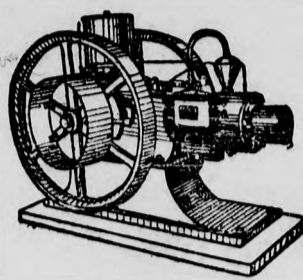
elhelyezésére I. és II. helyre földbirtokokra és nagyobb városokban lévő házakra, 4% /-os kamatra. Kölcsönök a legmagasabb becsérték két harmad részé erejéig a legelőnyösebb feltételek mellett engedélyeztetnek.

Felvilágosításul költségmentesen szolgál:

PROPPER és ÖRLE bank-és váltó üzem
5-5 BUDAPEST, V., Andrássy-ut 32.

CLIMAX nyersolaj-motorok :: és lokomobilok ::

Legjobb és legolcsóbb hajtóerő mezőgazdasági és ipari célokra.

Nincs robbanási veszély!

se pénzügyőri ellenőrzés.

Elsőrangú referenciák

BACHRICH és TÁRSA

MOTORGYÁR

fióktelep

:: Budapest, V., Szabadság-tér 17. ::
(Tőzsde-palota.) 10-20.

Fix fizetés

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki **ügynököket**, sorsjegyek részleifizetésre való eladásához. Havonként elérhető **jövedelem 300-600-korona.** **HECHT BANKHÁZ** Részvénytársaság, Budapest Ferenciek tere 6.

8-32

Értesítés!

Az ujonnan épült és a legnagyobb eleganciával berendezett.

István Király szálloda.

Budapest, Podmaniczky utca 8 szám, közvetlenül közelében a nyugoti pályaudvarnál.

szept. 22-én megnyílt.

Elsőrangú polgári szálloda 80 szobával, berendezése minden kényelemnek megfelel. Főregmentes tiszta szobák. Rézbutor. Központi gőzfűtés. Hideg és meleg vízvezeték. Lift. Fürdők a házban. Olvasóterem. Elegáns kávéház. Interurbán telefon.

10-10 **Pallai Miksa** tulajdonos.

A Budapesti Asztalos Ipartestület védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK.

es hitelszövetkezet

az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja.

12 éve fennáll, felhívja a n. é. butorvásárló közönség figyelmét, hogy VIII., József-körút 28. sz. (Békkocsis-utca sarok), valamint IV., Kerület Ferenciek-tere 1. szám (Királyi bérpalota) ujonnan átalakított helyiségeiben rendezett

Lakásberendezési kiállítás

megtekintésére, raktárunk, mely a legnagyobb az országban, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelű, művészek által tervezett és szakképzett-ség által felülvizsgált butorokból áll, **teljes lakásberendezéseket** művészi tervek szerint készítünk, minden darab jótállás mellett adatik el.

Kitünő minőség, olcsó ár!

FRISCHER ADOLF férfi-szabó és divatruháza IPOLYSÁGON.

Ismert elsőrangú szabázzal! ANGOL és HAZAI szövetek!

Gazdag és régi divat különlegességek.

Pelikan és Gyukits, Hüchel és Pichler kalapok egyedüli raktára. *Elegáns dzsentri kalapok.* Angol nyakkendők (Castle Make.) Férfi, női és gyermekcipők a legjobb kivitelben. Izléses fiú és gyermek ruhák és felöltők. Ingek, gallérok, kézelők, lábravalók zsebkendők. Kész férfi ruhák felöltők és körgallérok.

Sétabotok, esernyők, „Storm Slipper“ sárcipők.

Sport cikkek legfinomabb amerikai és Triumph cipők

Vizhatlan vadász gallérok és bagaria cipők, halina csizmák, sapkák, kalapok kamaszik, vadász harisnyák. Férfi, női és gyermek harisnyák, trikók.

Kobrak cipők egyedüli lerakata.

Valódi pécsi „Hamerli“-féle férfi és női keztyűk.

Bőröndök, utazókosarak, gyermek-kocsik, táskák, uti takarók.

FRISCHER ADOLF férfi-szabó divatruháza
IPOLYSÁGON.

Pontos és gyors kiszolgálás!